

TEISĖS NAUJIENOS

2006 m.
kovo mėn.

"Teisės naujienos" - tai advokatų kontoros Saladžius ir partneriai leidinys, kuriame apžvelgiamos Lietuvos bei Europos Sąjungos teisės aktų naujienos, susijusios su juridinių asmenų veikla.

Šiame numeryje aptariame Lietuvos Respublikos įstatymo Dėl užsieniečių teisinės padėties pakeitimo ir papildymo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo projektą, Europos Komisijos pasiūlymus, užtikrinančius lengvesnę naudojimąsi akcininkų teisėmis, Leidimų nuolat gyventi Lietuvoje užsieniečiams išdavimo ir fiktyvios santuokos sudarymo įvertinimo taisyklės, bei priimtus verslo apskaitos standartus "Įmonių pertvarkymas" ir "Susiję asmenys".

ES IR LIETUVOS TEISĖS NAUJIENOS

1. Pateiktas Lietuvos Respublikos įstatymo "Dėl užsieniečių teisinės padėties" pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas

Šiuo projektu siūloma keisti Europos Sąjungos piliečių šeimos narių sąvoką, praplečiant ją ir įtraukiant asmenis, kurie valstybės narės piliečio yra išlaikomi ar dėl kitų priežasčių jiems būtina pasilikti su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu. Pažymėtina, jog šiuo projektu įgyvendinamos Europos Sąjungos direktyvos, reglamentuojančios šeimos susijungimo atvejus, trečiųjų valstybių piliečių statusą ar asmenų be pilietybės statuso klausimus.

Projektu siūloma griežtinti asmenų, piktnaudžiaujančių leidimo gyventi įgijimu, sudarant fiktyvią santuoką, atsakomybę. Taip pat į įstatymą siūloma įrašyti nuostatą, kad leidimo gyventi Lietuvoje Respublikoje Europos Sąjungos pilietis netenka, jei gauna leidimą gyventi kitoje Europos Sąjungos valstybėje; leidimas panaikinamas, jei užsienietis gyvena ne Europos Sąjungos valstybėje narėje ilgiau nei 12 mėnesių iš eilės.

2006 m. sausio 20 d. įstatymo "Dėl užsieniečių teisinės padėties" 2, 3, 6, 7, 11, 17, 18, 21, 25, 26, 28, 33, 34, 35, 40, 43, 46, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 64, 79, 88, 90, 93, 97, 99, 100, 101, 102, 104, 106, 113, 115, 127, 130, 131, 132, 136, 138, 140 straipsnių pakeitimo, papildymo 49¹, 101¹, 140¹ straipsniais, 30, 105 straipsnių pripažinimo netekusiais galios, X skyriaus pavadinimo pakeitimo bei priedo pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas (2006 01 20, Nr. XP-1062)

2. Seime pateiktas Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo projektas

Įstatymo projekte nurodoma, jog informacinės visuomenės paslaugų teikėju gali būti tiek fizinis, tiek juridinis asmuo, įskaitant užsienio juridinio asmens filialą ar atstovybę, ir tokios paslaugos gali būti teikiamos be atskiro viešojo administravimo institucijų leidimo, nebent atskiri įstatymai numatytų kitaip. Įstatymo projekte taip pat pateikiamos tokios sąvokos kaip elektroninė komercija,

informacinės visuomenės paslaugos, komercinė informacija ir pan. Informacinės visuomenės paslaugos - tai paprastai už atlyginimą elektroninėmis priemonėmis ir per atstumą individualiu informacinės visuomenės paslaugos gavėjo prašymu teikiamos paslaugos.

Informacinės visuomenės paslaugų įstatymo projekte, be kita ko, pateikiamos konkrečios nuostatos dėl sutarčių sudarymo elektroninėmis priemonėmis, dėl ofertos ir akcepto išsiuntimo ir gavimo momento bei vietos. Įstatymu bus sudarytos sąlygos sparčiau plėtoti moderniosiomis technologijomis pagrįstas paslaugas ir elektroninį verslą. Taip pat tikimasi, kad įstatymas užpildys spragas, susijusias su informacinės visuomenės paslaugų teisiniu reguliavimu.

2006 m. sausio 20 d. Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo projektas (Nr. XP-867(2))

3. Europos Komisijos pasiūlymai, užtikrinantys lengvesnę naudojimąsi akcininkų teisėmis

Atsižvelgiant į modernių technologijų spartų vystymąsi ir verslo plėtrą, siekiant modernizuoti Europos Sąjungos įmonių teisę bei kelti konkurencingumo laipsnį verslo santykiuose, 2003 m. Europos Komisija pasiūlė veiksmų planą, kuriame išdėstė priemones minėtiems tikslams pasiekti.

Veiksmų plane kaip vieną iš priemonių numatyta priimti direktyvą dėl minimalių standartų, palengvinančių į vertybinių popierių biržų sąrašus įtrauktų bendrovių akcininkų teisių, tokių kaip teisė užduoti klausimus, balsuoti per atstumą, dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose elektroninių priemonių pagalba, įgyvendinimą.

Atsižvelgiant į veiksmų plane pateiktas nuostatas, Europos Komisija pasiūlė direktyvą, kurios projekte numatyta ES valstybių narių prievolė priimti teisės aktus, nustatančius į vertybinių popierių biržų sąrašus įtrauktų bendrovių akcininkų teisę laiku gauti išsamią informaciją apie visuotinius akcininkų susirinkimus, taip pat balsavimo visuotiniuose akcininkų susirinkimuose rezultatus ir panašią informaciją, nepaisant akcininkų nuolatinės buvimo vietos Europos Sąjungoje. Direktyvos projekte taip pat numatyta šių akcininkų galimybė pasinaudoti tam tikromis kitomis teisėmis, ypač teise balsuoti per atstumą ar per įgaliotą asmenį. Be to, šia direktyva siekiama nustatyti minimalius reikalavimus greitai ir efektyviai bendradarbiavimui tarp įmonės vadovų ir akcininkų, esančių skirtingose Europos Sąjungos šalyse.

TEISĖS NAUJIENOS

2006 m.
kovo mėn.

Siūloma direktyva nustatytų tik minimalius reikalavimus, kuriais siekiama atitinkamose srityse harmonizuoti įmonių teisę Europos Sąjungos mastu. Kita vertus, valstybėms narėms būtų palikta galimybė nustatyti griežtesnius reikalavimus į vertybinių popierių biržų sąrašus įtrauktoms bendrovėms, patenkančioms į tų valstybių narių jurisdikciją.

Europos Parlamento ir Tarybos pasiūlymas dėl direktyvos dėl bendrovių, kurių registruotoji buveinė yra valstybėje narėje ir kurių akcijomis leista prekiauti reguliuojamoje rinkoje, akcininkų balsavimo teisių panaudojimo, iš dalies keičianti Direktyvą 2004/109/E (KOM/2005/0685 galutinis - COD 2005/0265)

4. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymu patvirtintos Leidimų nuolat gyventi Lietuvoje užsieniečiams išdavimo bei fiktyvios santuokos sudarymo įvertinimo taisyklės

Tai naujas teisės aktas, įgyvendinantis Lietuvos Respublikos įstatymą "Dėl užsieniečių teisinės padėties".

Šios taisyklės reglamentuoja užsieniečio prašymo išduoti ar pakeisti leidimą nuolat gyventi Lietuvoje nagrinėjimą, fiktyvios santuokos sudarymo įvertinimą, sprendimų dėl leidimų nuolat gyventi Lietuvoje išdavimo priėmimą.

Taisyklės numato, jog asmuo laisvos formos prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi Lietuvoje pateikia asmeniškai arba per įgaliotą atstovą. Nurodomi dokumentai, kurie yra būtini pateikiant tokį prašymą. Tokio prašymo nagrinėjimo terminas - 6 mėnesiai.

Įsakymu valstybės tarnautojai įpareigoti įvertinti galimai fiktyvias santuokas, sudarytas per 5 metų prieš prašymo išduoti leidimą nuolat gyventi pateikimą laikotarpį. Taip pat numatyti pagrindai, kuriems esant, santuoka gali būti pripažinta fiktyvia.

Netenkinus prašymo išduoti leidimą, užsienietis pakartotinį prašymą išduoti tokį leidimą gali pateikti praėjus ne mažiau kaip 1 metams.

2005 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įsakymas "Dėl leidimų nuolat gyventi Lietuvoje užsieniečiams išdavimo bei fiktyvios santuokos sudarymo įvertinimo taisyklių patvirtinimo" Nr. 1V-445 (VŽ, 2006, Nr. 5)

5. Priimtas verslo apskaitos standartas "Įmonių pertvarkymas"

Šis standartas priimtas, siekiant nurodyti, kaip turi būti registruojamos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su įmonės pertvarkymu, ir sudaroma pertvarkomos įmonės finansinė atskaitomybė. Standartas taikomas vienos teisinės formos įmonei pertvarkant į kitos teisinės formos įmonę (pvz. akcinę bendrovę į ūkinę bendriją).

Šis verslo apskaitos standartas turi būti taikomas įmonių apskaitoje ir sudarant finansines atskaitomybes nuo 2006 m. sausio 1 d.

2005 m. gruodžio 29 d. Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto direktoriaus įsakymas Nr. VAS-12 "Dėl 35-ojo verslo apskaitos standarto "Įmonių pertvarkymas" tvirtinimo" (VŽ, 2006, Nr. 5 - 188)

6. Priimtas verslo apskaitos standartas "Susiję asmenys"

Šio standarto tikslas - nustatyti informacijos apie susijusius asmenis pateikimo finansinėje atskaitomybėje tvarką. Tokia informacija suteiktų galimybę patikimiau įvertinti įmonės veiklos rezultatus, finansinę būklę bei įmonės veiklos tęstinumą. Pabrėžiama, kad nustatant susijusius asmenis įmonė turi įvertinti ne tik teisinę santykių formą, bet ir jų ekonominę prasmę.

Standartas taikomas sudarant 2006 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių laikotarpių finansinę atskaitomybę.

2005 m. gruodžio 22 d. Viešosios įstaigos Lietuvos Respublikos apskaitos instituto direktoriaus įsakymas Nr. VAS-10 "Dėl 30-ojo verslo apskaitos standarto "Susiję asmenys" tvirtinimo" (VŽ, 2006, Nr. 2 - 39)

KITOS NAUJENOS

Advokatų kontora Saladžius ir partneriai malonu pranešti, kad ji kaip tik pabaigė Lietuvos nekilnojamojo turto sektoriaus teisinės aplinkos apžvalgą. Šį tyrimą užsakė ir paskelbė Londono leidykla "Global Legal Group Limited", leidžianti "Tarptautinius palyginamuosius teisės žinytus" ("International Comparative Legal Guide Series"), kuriuose pateikiamos palyginamosios teisinės apžvalgos svarbiausiais teisės praktikos klausimais. "Lietuvos nekilnojamojo turto palyginamasis teisės žinytas. 2006" ("The Comparative Legal Guide to Real Estate 2006 Lithuania") analizuoja nekilnojamojo turto teisę, turto registracijos sistemą, taip pat finansinius, ekologinius ir kitus klausimus, susijusius su nekilnojamojo turto Lietuvoje. Jei norite perskaityti "Lietuvos nekilnojamojo turto palyginamąjį teisės žinyną. 2006" ("The Comparative Legal Guide to Real Estate 2006 Lithuania"), prašome apsilankyti Advokatų kontoros Saladžius ir partneriai interneto svetainėje www.splegal.lt arba "Global Legal Group Limited" interneto svetainėje www.iclg.co.uk.

Šalia savo išskirtinės profesinės veiklos, keturi Advokatų kontoros Saladžius ir partneriai advokatai dėsto žymiausiuose Lietuvos Universitetuose. Vadovaujantis partneris Jonas Saladžius dalinasi savo išsamiais teisinėmis žiniomis net trijuose universitetuose: Mykolo Romerio Universitete (Lietuvos Teisės Universitetas), Vilniaus Universiteto Tarptautinio verslo mokykloje bei Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institute (Vilniaus Universitetas). P. Saladžius supažindina magistratūros studijų studentus su *ES Finansų teisės, Tarptautinių sutarčių bei Teisės Harmonizavimo ir Įgyvendinimo Europos Sąjungoje* kursais. Asocijuotasis partneris Rimtis Puišys dėsto *Įmonių teisę* ir supažindina studentus su Europos Sąjungos direktyvomis ir reglamentais įmonių reguliavimo srityje. Advokatas Dr. Alvydas Gineitis dėsto *Tarptautinę privatinę teisę* ir Advokato padėjėjas Andrius Mamontovas - *Tarptautinę viešąją teisę* tame pačiame Mykolo Romerio Universitete (Lietuvos Teisės Universitetas). Be to, Jonas Saladžius ir Dr. Alvydas Gineitis skaito paskaitas anglų kalba ERASMUS (Europos Bendrijos aukštojo mokslo siekiančių studentų mobilumo programa) studentams.